Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Contra petrum de luna

urn:nbn:de:bsz:31-300759

Visual Library

Sequitur libellus

eiuſdē doctoris/articuloꝝ theologicoꝝ ⁊
ſcholaſtice cōpoſitoꝝ.ↄtra petrū de luna
ad ↄuincendū eū fuiſſe ⁊ eſſe notorie here/
ticū.⁊ pertinaciter erraſſe/⁊ errare contra
catholicam ⁊ euangelicam veritatem/ſu/
per poteſtate ⁊ autoritate eccleſie. Et ↄti/
net duos tractatꝰ. In primo ponunt̄ ge/
nerales articuli. In ſecundo, ſpeciales.⁊
ſubſumpti ſpecialiter ex generalibꝫ.

A

Primus articulus

ET primo ↄſtat ꝙ iſte eſt articu
lus fidei/ꝙ ē vna ſancta catho/
lica ⁊ aplica eccleſia.

Secundꝰ articulꝰ.

Itē ꝙ hꝫ vnitas eccleſie nō ſic depēdet
a pſona pape eſſentialiter.quin poſſet ma
nere vna/⁊ maneret de facto/qn̄ nullus eſt
papa in eccleſia.

Tercius articulus.

Itē quāuis vnitas eccleſiaſtica eſſenti
alis ſit ad primariū caput xpm. Nichilo/
minus vnitas altera accidētalis vel ſecū/
daria/ↄſiſtit in obediētia ad vnū ſummū
pontificē q̄ eſt caput ſecūdariū in eccleſia
cū xpo. Sic videlicet ꝙ quilibet catholi/
cus debet habere pmptitudinē ſeu ꝓpara
tionem animi ad obediendū vni ſūmo pō
tifici/dū ↄſtiterit ſibi aut ↄſtare debuerit/
ꝙ ſit papa aliq̄s legitime electꝰ. Et vltra
ſecūdo requirit̄ ꝙ nō ponat ſcienter impe
dimentū cōmiſſiue vel omiſſiue.ne ꝓficia
tur eccleſie dei vnus papa certus ⁊ legiti/
me electꝰ. Ideo eī ↄdemnatꝰ eſt inter ce/
teras cauſas Johannes huys.q2 dicebat
ꝙ eccleſia dei vſq3 ad ↄſummationē ſeculi
poterat eque bn̄ regi ꝑ ſacerdotes diſper/
ſos ꝑ mundū abſq3 vno capite.ſicut cū ta
li capite. Vn̄ ſicut dicūt theologi ꝙ ſacra
mentū ↄfirmationis eſt ſacramentū neceſ
ſitatis.nō quidem ſimpliciter.cū ſine illo
ſtaret ſalus/ſed ſic ꝙ obligat̄ quilibet ad
nō ↄtemnendū ſuſceptionē huiꝰ ſacramē
ti.ꝑ tpe ⁊ loco opportunis. Ita ꝓportio/
nabiliter de vnione vel adheſione ad vni/
cum papā poteſt intelligi. Sicut etiā di/
ci ſolet apud theologos ꝙ ꝓceptū affirma
tiuum quale eſt de habēdo papā/obligat
ad ſemꝑ nō ꝑ ſemꝑ.

Quartꝰ articulus.

Itē ꝙ culpabilis in priori articulo.pri
mo modo vel ſecundo vere dicit̄ fautor ⁊
nutritor ſciſmatis.imo ⁊ ſciſmaticꝰ ſi iun
gat ꝑtinaciā.id eſt ſi nō velit corrigi/q̄uiſ
ſtaret ꝙ ex h̄ ſolo nō eſſet hereticꝰ/ſi facerꝫ
hoc nō ex errore intellectꝰ.ſed ex deprauа
tione affectus.quāuis apud eccleſiā habē
dus eſſet ille vel hereticus/vl' de hereſi ve
hementer ſuſpectus.

Quintꝰ articulus.

Itē ꝙ eccl'ia ſic inſtituta eſt a xpo ꝑfe/
cto legiſlatore/ꝙ p̄t ſe ↄtinuare ⁊ de facto
ↄtinuabit in vnitate vſq3 ad ↄſummatio
nē ſeculi/⁊ hoc intelligēdo.nedū de prima
ria ⁊ eſſentiali vnione/q̄ eſt ad xpm.ſed de
accidentali ⁊ ſecūdaria ad ſummū ponti/
ficē.ſic ꝙ p̄t ⁊ poterit ſibi inſtituere caput
vnū ſecundariū.qd dicit̄ papa. Et quicū
q3 impedit ſciēter cōmiſſiue vel omiſſiue
talē vnitatē eccl'ie.agit ↄtra articulū iam
dictū.vnā ſanctā catholicam ⁊c. Etiā vbi
videret̄ ſtare.cū prima vnitate ad chriſtū.
Inde patet ꝙ aliquis exiſtēs papa legiti/
me electꝰ.p̄t effici ſciſmaticus.ſi det impe
dimentū ſciēter cōmiſſiue vel omiſſiue.ꝙ
tota eccleſia nō obediat vni ſūmo pontifi
ci. Dū/exēpli grā.papa nō p̄t reducere ma
iorē partē xpianitatis ad obediendū vni
capiti niſi ceſſerit ⁊ alter ↄſtituat̄. Ipe vo
h̄ pertinaciter renuit facere/aut in aliquo
multiplici caſu tali. Simile diceret̄ d̄ obe
dientibꝫ vero pape/ꝙ poſſunt eſſe ſciſma/
tici.⁊ alij q̄ nō obediunt ſ3 parati ſūt obe/
dire modo ꝓdicto ⁊ apponūt diligētiā ſu/
am ꝙ vniat̄ eccl'ia/ſūt imunes a ſciſmate.

Sextus articulus.

Itē ſi ꝓbet̄ de aliq̄ ꝙ circa ꝓmiſſa ſit he
reticus/h̄ eſt iuxta verba auguſtini ꝙ fin/
gat ſibi nouū errorē/vel antiquū ſequat̄/
glorie ſiue principatꝰ ſui cauſa.ꝓbabit̄ cō
ſequēter manifeſtiſſime ꝙ talis eſt nedum
fautor ſciſmatis.ſ3 vere ſciſmaticus. Et
ideo ſufficiat in ſequētibꝫ coartare ſermo/
nem ad hereſim.quoniā ex iſto ſufficiēter
ↄcludet̄ ſciſma.

B

Septimꝰ articulꝰ.

Itē ꝙ dū nullꝰ eſt papa.vel dū lapſus
eſt ī hereſi3 manifeſtā ⁊ iā damnatā.vl' dū
ↄſentire non p̄t ꝙ eccl'ia ↄgreget̄.q2.ſ.effe/
ctus eſt amens ⁊ inſanꝰ incurabiliter.vel
incarceratus eſt/taliter ꝙ haberi nō p̄t ac
ceſſus ad eū.etiā ſi neceſſitas vel euidens
vtilitas imineat p̄t ſe ↄgregare ſine papa

Et idẽ dicendũ eſt vbi papa ſufficiẽter ſũ
matus ꝛ reqſitus ꝓ ꝯgregãdo eccl'iam ad
vniendũ eã in fide ꝛ moribꝫ/vel ad ꝯſtituẽ
dũ ſibi papã certũ. nollet cõtumaciter eaꝫ
ꝯuocare. Iſte articulꝰ ſequiť ex prioribuſ
ꝛ ex negatione eius ſequereť ꝙ eccleſia nõ
fuiſſet a xp̃o pfecte inſtituta ꝓ ſui ꝯſerua/
tione ꝛ vnitate legitima in mẽbris ſuiſ/in
fide ꝛ moribꝫ/ꝛ ad vnũ caput ſecũdarium
verũ ꝛ certũ. qđ apertiſſime eſt cõtra apo/
ſtolum ad Epheſ. iiij. ꝛ alibi multis lociſ
ꝛ Ozee. i.

Octauꝰ articulus.

Item eccleſia diciť catholica id eſt vni
uerſalis ꝛ apoſtolica. quoniã om̃is homo
generaliter obligať adherere firmiter illiſ
veritatibꝫ/quas eadem eccleſia tenet. do/
cet ꝛ p̃dicat. que veritates ſunt ſufficiẽter
in ſacra ſcriptura contente. pſertim ĩ euã/
gelio/vel ex contentis in ſacra ſcriptura
ſufficienter ꝛ clare deducunť/vel per apo
ſtolorum doctrinã ſucceſſiue deducte ſũt
de generatione in generationem vſqꝫ ad
nos ꝑ obſeruationẽ legitimã. Uñ dicitur
eccleſia apoſtolica. quoniã in ap̃ſtoruꝫ do/
ctrina fundata eſt. tã verbis qꝫ ſcriptis

Nonus articulus.

Item dum eſt data in euãgelio ꝑ xp̃m
aliqua regula generalis obſeruanda. illa
obligat omnẽ hominem habentem vſum
rationis. niſi de exceptione alicuius hoĩs
ꝯſtiterit per eandẽ legem euangelicã. ꝛ nõ
ſolum per humanã traditionẽ vel excepti
onem. quoniã inferioris lex derogare nõ
poteſt ſuperioris autoritati.

Decimus articulꝰ.

Item ꝙ hec eſt lex euangelica generali
ter ꝓmulgata Math. xviij. Si peccaue/
rit in te frater tuꝰ/vade ꝛ corripe eum inť
te ꝛ ipm ſolũ Si te audierit lucratꝰ es fra
trem tuũ. Si te nõ audierit adhibe tecuꝫ
vnũ vel duos teſtes. vt in ore duorum vel
trium teſtiũ/ſtet om̃e verbum. ꝙ ſi nõ au
dierit eos dic eccleſie. ſi aũt eccleſiã nõ au
dierit. ſit tibi ſicut ethnicus ꝛ publicanuſ
Sequiť continuo. Amẽ dico vobis. que
cunqꝫ alligaueritis ſuꝑ terrã ꝛc̃. Ubi fun
datur poteſtas ſupernaturalis eccleſie vl
tra naturalem.

Undecimꝰ articulꝰ.

Itẽ ꝙ ad predictum articulum corro/
borandum ex alijs ſacre ſcripture paſſibꝫ
poſſent induci varie leges/que ſunt de iu
re proprie diuino ꝛ expꝛ̃ſſo. imo ꝛ iure pro
prie naturali. pſuppoſito diuino. vt đ ab
ijciendo partẽ corporis ſcandaliſantẽ to/
tuꝫ corpꝰ. ſiue ſit pes. ſiue manꝰ. ſiue ocu
lus. Math. xviij. Et ita de reliquis. Sꝫ
ſufficit ad deducendũ ꝓpoſitum hec vni/
ca lex p̃dicta. Si peccauerit. Et forte di/
ceret hic aliquis ꝙ quicqđ ſit de membriſ
abijciendis aut recidendis. caput tñ non
poteſt abijci vita manente. Reſpondeo ꝙ
ſimilitudo corporis veri ꝛ miſtici non eſt
hic vſqꝫquaqꝫ eadẽ. quoniã ſine capite na
turali corpus nõ poteſt viuere. ſed ſine ca
pite ſecundario corpus miſticũ poteſt ha
bere vitam. ſicut in caſu noſtro patet đ pa
pa quo remoto vel abſciſo. ſtat vnitas et
vita in corpore miſtico eccleſie. ꝛ hoc ĩ vir
tute capitis eſſentialis ꝛ primi. qđ eſt xp̃s

Duodecimus articulus.

Item ſicut ſummꝰ pontifex quantum
cunqꝫ legitime fuerit electus eſt filiꝰ eccle
ſie. Sic dici poteſt ꝛ debet frater vniuſcu
iuſqꝫ hominis de eccl'ia Unde ꝛ ad hoc ſi
gnificãdum dedit nobis xp̃s hanc formã
orandi: Pater noſter ꝛc̃. Si vnuꝫ ergo ha
bemus patrẽ in celis. ſi vnã matrẽ eccl'iaꝫ
in terris. ꝯſtat ꝙ om̃es mutuo ſumus fra
tres. Et oppoſitũ ſentire vel dicere de pa
pa eſſet apertiſſima dementia.

Tredecimus articulus.

Itẽ ꝙ papa quantũcunqꝫ legitime ele/
ctus poteſt peccare. qꝛ nõ ẽ impeccabilis
ex aſſumptõe papalis dignitatis. Oppo
ſitum dicere. niſi ꝯſtaret de aliquo per di
uinam reuelationem/eſſet intolerabiliter
ſuꝑbire. ꝛ contra teſtimonium experiẽtie
pſentis ꝛ pterite.

Decimuſquartꝰ articulus.

Item p̃dicta lex. Si peccauerit. qꝫuis
data fuerit ꝓ regimine totius eccleſie ꝛ fili
orum ſuoꝝ. nihilominꝰ appropriate da/
ta eſt perſone petri. qui erat futurus ſum/
mus paſtor. ſicut ꝓmiſſuꝫ fuerat Math.
xvi. ꝛ executioni demandatũ. Ioh. xxi.

Decimuſquintꝰ articulus.

Item ꝙ xp̃s in predicta lege Si pecca
uerit ꝛc̃. nõ accipiebat eccleſiam qñ dixit.
Dic eccl'ie ꝓ ip̃o petro vel ꝓ ſucceſſoribuſ
ſuis ſũmis pontificibꝫ. patet qꝛ petrꝰ non
dixiſſet ſibijpſi qñ frater ſuꝰ noluiſſet obe/
dire monitioni ſue/ſeu fraterne correctio/
ni. Intelligebat ergo de eccleſia q̃ eſt ꝯgre
gatio fideliũ. pſertiꝫ qñ frater q̃ peccabat

⁊ nolebat corrigi fuiſſet talis ꝙ non habu/
iſſet prelatum ſupra ſe/ſicut eſt papa. qui
tamen ſubiectus eſt legi predicte ſicut ip/
ſe eſt frater peccabilis.

Decimuſſextus articulus.

Item xp̄s dicendo in p̄dicta lege. Q,
ſi eccleſiam nō audierit/ſit tibi ſicut eth/
nicus ⁊ publicanus/docet manifeſte ꝙ ec
cleſia habet autoritatē iudiciariā. alioqn
ſi nō audiret. nō eſſet contumacia vel pec
catū. Et patet aliunde per illud. Qui voſ
audit/me audit ⁊c̄. Et iter. Quecūqȝ alli
gaueritis ſuper terram ⁊c̄. Sic ſubiungi
tur ſtatiȝ poſt p̄dictā legē. Si peccauerit.

Decimuſſeptimus articulus.

Item ꝙ omnis qui poteſt ⁊ debet lici/
te puniri iudicialiter. poteſt etiā licite euo
cari ad iudiciū. etiam per appellationem.
aut prouocationem. aut citationē. prout
viſum fuerit expediens iudici vel illis qui
ad iudicium accuſare volunt fratrem de/
linquentem. preſertim vbi non apparet ꝓ
tunc modus conuenientior ꝓcedendi cō/
tra reum/⁊ peccatorē fratrē.

Decimuſoctauus articulus.

Item ꝙ nulla conſtitutio humana po
tuit aut poteſt preiudicare legi predicte.
Si peccauerit ⁊c̄. Cum ſit d̄ iure pure di
uino. ⁊ de iure ꝓprie naturali preſuppoſi/
to diuino.

Decimuſnonus articulus.

Item ꝙ conſtitutiones q̄ dicunt ꝙ pa/
pa poteſt deponi ſi labat in hereſim. non
ſunt cenſende ↄſtitutiones pure humane
vel poſitiue aliquoȝ ſummoȝ pontificuȝ
vel alteriꝰ. Patet qȝ tunc non ligarent pa
pam. qȝ par in parē nō habet imperiū.

Uiceſimus articulus.

Item ꝙ fundantur he conſtitutiones
principaliter in p̄dicta lege. Si peccaue/
rit ⁊c̄. Et in' aliȷs iuribꝫ conformibus ſic̄
pretactū eſt articulo vndecimo.

Uiceſimuſprimꝰ articulus.

Itē ꝙ ſicut hec conſtitutio xp̄i. Si pec
cauerit ⁊c̄. non ſpecificat vel reſtringit de
ſolo peccato hereſiſ/ſȝ ⁊ generaliter d̄ quo
libet peccati genere. qd̄ poteſt deduci ī pu
blicum. Sic qd̄libet peccatum pape pu/
blicum ſeu notorium/p̄t denunciari eccle
ſie. ſi fraternaliter monitꝰ papa/nolit au/
dire monentē. neqȝ teſtes inductos. Niſi
daret ex lege ꝓprie diuina. ꝙ aliqd̄ pecca/
tum xp̄s iſtic excluſerit. qd̄ vtiqȝ fieri non
poterit.

Uiceſimuſſecundꝰ articulus.

Item quicunqȝ cuiuſcunqȝ ſtatus fue/
rit/qui ſcripſerit vel aſſeruerit ꝙ papa nō
poſſit ꝓ alio crimine accuſari coram eccle
ſia q̄ȝ pro hereſi. ille negandus eſt ſimpli/
citer tanq̄ȝ contradicens textui euangeli/
co. Uel reuerenter gloſandus eſt/ſi nō ap
pareat ꝙ fuerit in hac aſſertione ꝑtinax. ⁊
ſi in aliȷs bene ſenſit. Simile dicit de ſcri
pturis que ſonare vidētur ꝙ papa nō ha/
bet ſuperiorē iudicē in terris. ⁊ ꝙ ab eo nū
q̄ȝ licuit/neqȝ licet appellare. ⁊ ita de ſimi/
libus. que ſi excludūt autoritatē genera/
lis concilij. ſunt hereſes manifeſte. Sed
non eſt leuiter preſumēdum ꝙ aliȷ docto/
res ſic ſenſerint generaliter abſqȝ om̄i ex/
ceptione poſſibili occaſione vel colore.

Uiceſimuſtercius articulus.

Item ꝙ gloſa q̄ dicit ꝙ pro alio crimi/
ne q̄ȝ pro hereſi poteſt papa accuſari vl' de
poni. non habet autoritatem vl' robur tā
q̄ȝ ab vno gloſatore vel homine. ſed a chri
ſto imediate ⁊ expreſſe. alioquin non face/
ret fidem. ſicut predictum eſt in altero ar/
ticulo. ꝙ par in parem. ⁊ vnus inferior in
ſuperiorem nō habet iudicium.

Uiceſimuſquartus articulus.

Item ꝙ de iure diuino ⁊ naturali eſt ꝓ
pria defenſio ſuiipſius dum leditur. dum
tamen hoc faciat per media nō prohibita
in lege diuina ⁊ naturali.

Uiceſimuſquintus articulus

Item ꝙ ſtare poteſt in facto ꝙ aliquis
moleſtatus a papa etiam vero ⁊ legitimo
non poſſit habere ſufficientem defenſionē
niſi prouocet vel appellet a papa ad iudi/
cium eccleſie. ⁊ niſi ſubtrahat ſe ab eo. ſic
ꝙ eius mandatis non obediat. que māda
ta vel obedientia tollerent leſo iuſtā defen
ſionem ſuiipſius/vel ſuorum. vt eſſet tui/
tio proprie matris vel patris. aut patrie
ſue. imo ⁊ totius catholice veritatis/aut
vnitatis eccleſie/ſicut apparuit in ſubtra
ctionibus multis legitime factiſ tempore
noſtro ⁊ per prius.

Uiceſimuſſextus articulus.

Item ſicut alias p̄dicatuȝ eſt corā h̄ ſa
cro concilio/p̄t haberi multiplex occaſio/
⁊ queſitus color/ad hoc ꝙ poſſit ⁊ debeat
ꝑ eccleſiā ſeu conciliū generale vice ſua da
ri libellꝰ repudij vero pape. quādoqȝ ſine
culpa pape. licet non ſine cauſa/q̄ȝqȝ cum

culpa pape etiã alia ꝗ̃ ſit hereſis. ⁊ nume
rati ſunt coloꝛes vel occaſiones duodeciꝫ
quẽadmodũ viceuerſa ſumm⁹ põtifex po
teſt dare libellũ repudij eccleſie. ſicut patu
it in celeſtino cedente. Uxoꝛ autẽ ⁊ vir nõ
videnꝰ hic ad imparia iudicari.

Uiceſimuſſeptim⁹ articulus.

Jtem ꝙ ꝑdicti om̃es ⁊ ſinguli articuli
ſunt per hoc ſacrum conciliũ Conſtañ. ſo
lenniter ⁊ iudicialiter declarati/ ⁊ multi/
pliciter praticati. tã in electione olim Jo
hannis viceſimitercij. ꝗ̃ in conſtitutioni
bus ⁊ decretis factis ſup autoꝛitate gene
ralis concilij. preſertiꝫ ſexta apꝛilis anno
M. cccc. quintodecimo. Et nouiſſime in
decreto facto ꝙ pretenſa conſtitutio petri
de luna/ non preiudicat ſubtractioni facte
ſibi in Arrogonia ⁊c̃.

Uiceſimuſoctauus articul⁹.

Jtẽ ꝙ docens vel aſſerens nunc oppo/
ſitum alicui⁹ articuloꝝ ꝑmiſſoꝝ cadit in
hereſim iam damnatã/ ⁊ aſſerit expſſe con
tra ꝑdictã legẽ euangelicã. Si peccauerit
⁊c̃. Et cõtra articulũ iſtũ. Unã ſanctã ca/
tholicam ⁊c̃. Et cõtra determinata expſſe
ꝑ h̃ ſacrũ ꝯciliũ. ſicut ꝑtactum eſt.

Uiceſimuſnonus articulus.

Jtẽ ꝙ platus eccleſiaſtic⁹ etiã papa de
terminans iudicialiter. aut ꝑ modũ con/
ſtitutionis ꝑpetue ⁊ penalis oppſitum ꝑ/
miſſoꝝũ articuloꝝ/ nõ potuit aut pt a per/
tinacia quomodolibet excuſari. tũ qꝛ de/
monſtrat ꝙ non querit tota ſollicitudine
veritatẽ dũ cã ſcienter impugnat. ⁊ ad im
pugnandum om̃es alios inducit quantũ
in ſe eſt/ per excõmunicatõnes ⁊ alias pe/
nas grauiſſimas. tum rurſus in caſu ꝑſen
ti. qꝛ nõ oſtendit ſe paratũ coꝛrigi/ dum re
gulam ſui coꝛrectricẽ negat ⁊ impugnat/
ſcilicet autoꝛitatẽ eccleſie vel generalis cõ
cilij vice ſua.

Triceſimus articulus.

Jtẽ ꝙ nulle pteſtatões facte in oppoſi/
tum releuant talẽ aſſertoꝛẽ vel determina
toꝛẽ. quo min⁹ debeat ĩ erroꝛe ſuo ptinax
iudicari. qꝛ cũ talibꝫ pteſtatõibꝫ generali/
bus d̃ volẽdo ſtare ĩ fide eccleſie ⁊c̃. Stat
d̃ facto particularis erroꝛis aſſertio. ſicut
poſſꝫ lati⁹ deduci tã ꝑ rões ꝗ̃ ꝑ exẽpla pri
oꝝũ hereticoꝝ/ ⁊ etiã modernoꝝ/ dũ factũ
repugnat pꝛoteſtationi.

Finit liber primus.

Sequitur ſecundus

liber eiuſdem doctoris/articuloꝝ ſpecialium/ſubſumptorum ſpecialiter ex generalibus articulis/ſuper poteſtate ⁊ autoritate eccleſie/cōtra petrum de luna ad cōuincendum eum vt prius.

ET primo notandum eſt ꝙ petrus de luna dudum fecit quandam pretenſā conſtitutionem/⁊ eam pluries ſolenniter publicauit ⁊ publicari fecit.imo ⁊ praticauit quantum in ſe fuit.tam contra chriſtianiſſimum regem francie ante conciliū piſanum.q̄ꝫ nouiſſime contra illuſtriſſimum regem arrogonie.⁊ generaliter contra omneſ qui ſunt in hoc ſacro Conſtan̄. concilio.ſicut patet ex ſua reſponſione ad citationem.Que pretenſa conſtitutio incepit In dierum ſucceſſu creſcente malicia ꝛc.Datuȝ maſſilie quartodecimo kal'. iunij.anno terciodecimo pontificatus noſtri/ita ꝙ ſunt decem anni vel circiter.

Secūdus articul⁹.

¶ Item ꝙ in pretenſa conſtitutione ponitur in forma talis clauſula inter ceteraſ omnes ꝛc.qui a nobis vel ſucceſſoribꝫ noſtris romanis pontificibus canonice intrantibus appellare preſumpſerint.ſeu a noſtra ſeu ipſorum ſucceſſorum noſtrorū romanorum pontificum/canonice intrātium obedientia receſſerint.ac ſe ſubtraxerint.vl' in premiſſa ſubtractione aut appellatione ꝑſeuerauerint ſeu perſtiterint. ſeu eis in premiſſis impedimentis ſeu appellationibus.ſubtractionibus.vel prouocationibus/ſcienter per ſe vel per aliū vel alios/quauis occaſione ſeu queſito colore dederint.auxilium.concilium.vel fauorem.⁊ qui pertinaciter aſſeruerint illoſ qui premiſſa cōmittunt per noſtras ſentētias non ligari/cuiuſcunqꝫ ſtatus.graduſ dignitatis exiſtant/vel conditionis.etiaȝ ſi cardinalatus patriarchali.archiepiſcopali.epiſcopali. imperiali.regali.vel alia quauis eccleſiaſtica vel mundana prefulgeant dignitate.ex nūc autoritate apoſtolica.excōmunicationis ſententiam ꝓmulgamus.a qua nullus preterq̄ꝫ a romanis pontificibus niſi dumtaxat in mortis articulo poterit beneficiū abſolutionis obtinere ꝛc.Et addunt pene depoſitōis ꝛc.

Tercius articulus.

¶ Itē ꝙ dicta clauſula/ſicut patet ex forma ſua eſt generaliter abſqꝫ omni exceptione poſita/tam de petro ꝺ luna/q̄ꝫ ꝺ quocūqꝫ legitimo ſucceſſore ſuo.ſiue labatur aliquis eorum in hereſim.ſiue in aliō peccatum quodlibet/quantumcūqꝫ enorme. quia dicit quauis occaſiōe ſeu queſito colore ꝛc.Et quia ſi voluiſſet aliquam exceptionem fuiſſe.illam explicaſſet.Sed ꝙ videbat exceptionem redundare potuiſſe contra ſeipſum.propterea nullā appoſuit vel apponendam iudicauit.

Quartus articulus.

¶ Item ꝙ petrus de luna in ſuis reſponſionibus datis ad citationem contra euȝ factam/dat aperte intelligi.ꝙ vult praticare dictam pretenſam conſtitutionem et tenet firmiter ꝙ habuit ⁊ habet robur et vim ſuam/contra omnes ⁊ ſingulos qui ſunt in hoc ſacro Conſtan̄.concilio.quia ſic dicit in forma. ¶ Proteſtandum tamē ꝙ per quemcunqꝫ facta vl' facienda.dicta ſeu dicenda/ſub quacunqꝫ forma/non intendit dictam congregationem aut eius pretenſam citationem comprobare.nͨ ipſam citationem quomodolibet exaudire/aut ei quēcunqꝫ ſeu qualēcunqꝫ vigorem tanq̄ꝫ a notorie nullam poteſtatem habentibus emanatam/quoquo modo tribuere ſeu preſtare.imo ipſam ⁊ alia quecunqꝫ facta ſeu facienda/ordinata ſeu ordināda contra ipſum/⁊ romanam eccleſiam/cum ſint de facto preſumpta per eos.pronunciauit/decreuit/⁊ declarauit/pronunciat/decernit ⁊ declarat.caſſa.nulla.⁊ irrita/ipſo iure vt de his etiaȝ/eſt ſolenniter proteſtatus. ¶ Poſtremo cum in pretenſa citatione contineatur.ꝙ conuenientes ĩ vnuȝ canonice conuocati/⁊ repreſentantes ipſam vniuerſalem eccleſiam decreuerunt. ꝛc.Reſpondet idem dominus noſter papa/ꝙ predicti congregati in Conſtan̄.nō ſunt generalis ſynodus.nec vniuerſalem eccleſiam repreſentant.cum ſint excōmunicati ⁊ omnibus eccleſiaſticis dignitatibus/gradibus/⁊ autoritatibꝫ/⁊ iuriſdictione ꝓuati.⁊ ꝑ ꝯſequēs nullas ꝑtes iudicij potuerūt aſſumere.nec pn̄t ſicut nec etiaȝ

iuriſdictionem aliquaꝫ exercere. precipue
cū minoꝛ in maioꝛē. ⁊ ꝑmaxime in papaꝫ.
quē nec iuris autoꝛitas. nec rōnis debitū
nec alicuꝰ obligatōis nccītas / ad h̄ artāt.
actum imperioſum exercere non poſſit.
¶ Ecce temeritatem ⁊ pertinaciaꝫ aduer
ſus hoc ſacrum cōcilium ⁊ aduerſus om/
nes indifferenter qui ſibi nō obediūt. Un
de ⁊ reputat ſolam eccleſiam eſſe apud ſe/
⁊ ſolum concilium generale / ⁊ ꝙ cathedꝛa
ſua eſt archa Noe ſicut dixit verbo / dans
intelligi ꝙ nullꝰ extra hanc archam ſalua
bitur. Et ita de plurimis.

Quintus articulꝰ

¶ Item ꝙ hec pretenſa conſtitutio de di/
recto ⁊ expꝛeſſe repugnat omnibus ⁊ ſin/
gulis pꝛioꝛibus articulis. qui elucidant
hanc legem euangelicam. Si peccauerit
⁊c̄. Et qui fundant̄ in hac lege cuꝫ ſuis ſi/
milibꝫ. ⁊ h̄ notoꝛiū eſt ex terminis.

Sextꝰ articulꝰ.

f ¶ Item ꝙ petrus de luna non excuſatur
vel releuatur ab hereſi pꝛedicta ⁊ pertina
cia / per generales pꝛoteſtationes / quas fa
cit que ſic habentur in foꝛma. Dicit ac
etiam pꝛofitetur / ꝙ in veritate fidei ⁊ vni/
tate catholice eccleſie ſemꝑ fuit ⁊ eſt. ſemꝑ
ꝗꝫ ſe fuiſſe ⁊ permanſiſſe firmiter credit. nͨ
ab illis vnꝗꝫ / modo aliꝗ̄ deuiauit. ſic nec
deuiare intendit. nec fauoꝛem ſciſmati vl̄
hereſi aliquo modo dedit. ſicut nͨ dare in
tendit. imo ſemper tenuit ⁊ tenet firmiter
ꝗꝫ credidit ⁊ credit. qḋ ſctā Romana ⁊ ca
tholica eccl̄ia tenuit / ⁊ tenet / ꝓfitet̄ / ⁊ docꝫ
nec aliquid a pꝛedictis decreuit dicere. fa
cere. ſcribere. docere tenere ſeu credere in/
tendit in poſterum. gratia eidem diuina
aſſiſtente. nilꝗꝫ pertinaciter ſeu incoꝛrigi/
biliter dixiſſe ſeu dicere voluit nec inten/
dit. Sed omnia preterita. pꝛeſentia. ⁊ fu/
tura quecunꝗꝫ dicta ⁊ dicenda. facta ⁊ fa/
cienda. ſcripta ⁊ ſcribenda. credita ⁊ credē
da. docta ⁊ docenda ſubijcit ſubiectaꝗꝫ eſ
ſe voluit coꝛrectioni ⁊ determinationi ca/
tholice eccleſie ſacroſancte. Et ſi contra ꝑ̄
miſſa vel aliqḋ pꝛemiſſoꝛum dixerit. ſcri/
pſerit. aut fecerit quouis modo / qḋ nō cre
dit. paratus eſt ſemꝑ ſtare coꝛrectioni di/
cte ſancte matris eccleſie. in cuius vnita/
te viuere intendit atꝗꝫ moꝛi / ſicut catholi
cus ⁊ fidelis. ⁊ facere ⁊ complere ea ad que
aſtringitur in pꝛemiſſis ⁊ quolibet ꝑ̄miſ/
ſorum. Conſtat enim ꝙ cum his pꝛoteſta
tionibꝰ remaneret particularis erroꝛ ſuꝰ
non purgatus.

Septimus articulꝰ

¶ Item ſi nunc pꝛedictus petrus de lu/
na vellet a pꝛedicta hereſi ſua reuerti / ⁊ re
dire ad gremium eccleſie. ipſa poſſet non
claudere ſibi gremium / dando indulgen/
tiam de ſcelere. ſed non deberet ipſum im/
punitum relinquere / vel in papatu pretē/
ſo retinere. etiam vbi fuiſſet aliunde papa
legitimus.

Octauus articulꝰ.

¶ Item ꝙ ſi mittat nuncios ſuos. vide/
tur ꝙ in pꝛimis ⁊ ante omnia pꝛoponēdi
ſunt ipſis pꝛecedentes articuli / vt reſpon
deant ſigillatim ad quemlibet. quoniam
per hoc fiet abbꝛeuiatio alioꝛum pꝛoceſ/
ſuum iuridicoꝛum. qui verſarentur ī his
que ſunt facti. quoniam per pꝛedictos ar
ticulos poteſt veraciter vno verbo dici ip
ſi petro de luna. Ex oꝛe tuo te iudico ſer/
ue nequā. imo videtur ꝙ nuncij ſi mittan
tur erunt interrogādi ſuper pꝛemiſſis ne/
dum pꝛo nomine ſeu vice petri de luna. ſꝫ
etiam pꝛo ſe ipſis. vt videatur quid ſenti/
ant ſuper eiſdem articulis. vt ſi male / ha/
beant ⁊ ipſi male iuxta demeritum ⁊ erro
rem. ſi bene / condemnabitur eoꝛum magi
ſter ex eoꝝ ꝓfeſſione catholica ⁊ vera.

Articulatō pretacte B

conſtitutōnis petri de luna poteſt fieri cō
tra ipſum ſub tribus pꝛopoſitionibus ſe
quentibꝫ / cū ꝓbatione ſummaria ⁊ aliarū
quarundam additione concluſionum.

¶ Hec conſtitutio petri de luna eſt here/
ticalis que incipit. In die ⁊c̄. Hec con
ſtitutio cum ſuis circumſtāntijs reddit pe/
trum de luna hereticum. ¶ Hec conſtitu
tio cum ſuis circumſtantijs reddit petrū
de luna ꝓꝑꝛie ſciſmaticum. temerariū. ſcā
daloſum. atꝗꝫ ſacrilegum.

PRobatur pꝛima concluſio ſic.
Conſtitutio illa eſt hereticalis
que directe ⁊ expꝛeſſe pꝛeiudi/
cat ⁊ contrariatur legi euange/
lice. de coꝛrectione fraterna / ⁊ de coꝛrecti/
one iudiciali ꝑ autoꝛitateꝫ eccl̄ie. ſi frater
na non ſatiſfecerit que habetur Math.
xviij. Si peccauerit ī te frater tuꝰ ⁊c̄. Sꝫ
hec conſtitutio petri de luna eſt huiuſmo
di igitur eſt hereticalis. ¶ Deducit̄ maioꝛ
per deſcriptionē hereſis qḋ eſt dogma per

uerſum fidei catholice contrariũ. Cõſtat
aũt ꝙ euangeliũ eſt fides orthodoxa obie
ctiue. ſicut dicit in ſimbolo. Hec eſt fides
catholica ⁊c̃. Sed minor in quo ſtat diffi
cultas deducitur ſic. Lex predicta. de cor
rectione fraterna ⁊ iudiciali. aut compre/
hendit petrum de luna ⁊ ſuos ſucceſſores
quos reputat ſummos põtifices futuros
legitime/ vel non comprehendit. Non po
teſt dici ſecundũ. quoniam lex fertur gene
raliter de omni fratre dum peccauerit ta/
li peccato qđ poteſt deduci in publicum.
Conſtat autem ꝙ quilibet chriſtianus eſt
frater noſter etiã ſi fuerit papa. quia pro/
pter hoc ñ deſinit dicere pater nr̃. Si igi/
tur eſt pater noſter. nos pariter ſum⁹ fra/
tres. Si vero detur primum ſicut dari ne
ceſſe eſt. ꝙ ſcilicet papa comprehenditur
ſub lege hac euangelica ⁊ immutabili que
conſonat etiaȝ iuri proprie naturali. Se
quitur ergo ꝙ ſi peccauerit in nos. etiam
frater noſter debȝ fraternaliter primo cor
ripi/ iuxta regulam generaliter ibi poſitã.
Q̃, ſi noluerit audire. adhibendi ſunt te/
ſtes. Q̃, ſi audire noluerit/ denunciandus
eſt eccleſie. quã ſi contempſerit. habendus
eſt tanꝙ̃ ethnicus ⁊ publicanus id eſt ex/
cõmunicatus ⁊ extra eccleſiam poſitus.
Sequitur ergo conſequẽter ꝙ eccleſia eſt
iudex pape duȝ peccauerit peccato publi
co ⁊ eccleſie denunciato. Et poteſt eccl'ia
talem papam excõmunicare ⁊ eiicere a cõ
ſortio/ multiplici occaſione/ et multiplici
queſito colore. Conſtat autem ꝙ ab infe/
riori ad ſuperiorem legitimum/ poteſt fie
ri appellatio/ ſeu prouocatio ſeu deductõ
in cauſam. ſeu iudicialis citatio ⁊ euoca/
tio/ nunc ad denunciationem alteri⁹. nũc
ex puro iudicis officio. Sed manifeſtum
eſt ꝙ hec conſtitutio tollit omnia iſta me/
dia dum fert generalem excõmunicatio/
nis ſententiã ⁊ penas depoſitionis in om
nes qui quacunq; occaſione vel quocũq;
queſito colore pſumpſerint a perſona pe/
tri de luna vel a quocunq; ſucceſſore ſeu
appellare ſeu prouocare. vel ab obedien/
tia ſe ſubtrahere ⁊c̃. qđ vtiq; repugnat et
ꝯtradicit manifeſtiſſime huic legi euãge
lice put modo deductum eſt.

PRobatur ſecunda concluſio fa
ciliter ex precedenti. Ille enim
proprie dicitur hereticus qui
D pertinaciter aſſerit/ imo deter/
minat hereſim. ſed petrus de luna perti/
naciter ita facit. Eſt eñ pertinax qui non
eſt paratus corrigi. ⁊ qui non querit cau/
ta ſolicitudine veritatem/ ſed impugnat/
et ad impugnandum omnes inducit ſub
penis terribilibus quantũ i ipſo eſt. Sic
eſt in propoſito. Addendo maxime ꝙ hic
impugnatur regula veritatis de directo.
per quã errans frater habȝ corrigi. que re
gula ẽ autoritas ⁊ poteſtas iudicialis ip/
ſius eccleſie vl' concilij generalis vice ſua
Unde tollit quantũ in ipſo eſt oĩa me/
dia per que debet errans ad viam ⁊ regu/
lam reduci veritatis. Poſſent addi circũ/
ſtantie quaſi ſine numero que probãt hãc
pertinaciam in petro de luna reſpectu cõ/
ſtitutionis huiuſmodi ⁊ aliorum erroruȝ
multiplicium/ ⁊ ſcandaloſiſſimorum. ſed
hec pro nunc ſufficiũt. attento ꝙ tam erga
regẽ francie/ ꝙ̃ erga regem arrogonie/ vo/
luit praticare conſtitutionem iſtam here/
ticalem atq; peſtiferam. imo ⁊ in oĩes ex
iſtentes in hoc concilio. ſicut patet in re/
ſponſione ſua ad citationem.

PRobatur tercia concluſio con/
ſiderando materiã circa quam
eſt hereſis predicta. que de ne/
ceſſitate infert peccatũ ſciſma/
tis. quoniã tendit ad impoſſibilitandum
reunitionẽ eccleſie/ ſub vno certo paſtore
ſupremo. quia tollit medium conuenien/
tiſſimum imo neceſſarium/ ſcilicet autori
tatem iudicialem eccleſie/ ſeu concilij ge/
neralis vice ſua/ dum prohibet eccleſiam
congregari ⁊c̃. ⁊ dum remouet omnem pa
pam a ſubiectione autoritatis iudicialis
eccleſie. ¶ Confirmantur omnia predicta
per conſtitutiones huius ſacri concilij fa/
ctas ⁊ publicatas pluries. Confirmãtur
etiam per ſubtractiones licitas illoꝝ prin
cipum qui ſe ſubtraxerunt. Oportet eniȝ
concedere premiſſas tres cõcluſiones. vl'
dicere ꝙ hoc concilium generale errauit/
faciendo queſtiones tales/ ⁊ in approban
do nouiſſime ſubtractionem dominoruȝ
Arrogonenſium. abſit autem hoc a nobiſ
ita delirare. ¶ Et ſi dicatur ꝙ multa iura
canonica/ multe conſtitutiones papales/
⁊ alie/ videntur ſonare pro conſtitutione
petri de luna Reſpondetur ꝙ illa iura ſũt
reuerẽter gloſanda/ ⁊ interp̃tanda ꝯformi
ter ad inuariabilẽ legẽ chriſti. Aut ſi vult
aliq̃s illa tenere i ſuis terminis pterue et

rigide nos cum omni libertate talia ſcri/
pta negabim⁹ eſſe vera/ ꝛ ꝑ ɔſequẽs nec iu
ra canonica. qm̄ nullũ ius eſſe cenſendũ ē/
qḋ diuine legi ɔuincit̃ cõtraire. Addat̃
ꝛ hic clauſula cõſtitutionis q̄ ponit̃ ſupra
articulo ſcḋo. In ſecũdis articulis Dẽs
ꝛc. qui a nobis ꝛc. ſupra.

3 Excerpta de articu
lis ɔtra petꝛ de luna in ꝓceſſu ꝓductis.

¶ Primo in tractatu quẽ fecit/ aut fieri fe
cit ꝛ ab aliȷs factũ approbauit ꝛ ratũ ha/
buit/ intitulato de ſciſmate ponit ɔcluſio
nem ſequẽtẽ. ꝛ ponit̃ ɔcluſio ſequẽs Nul
li cõuenit ꝑtãti nec diuine nec humane/ ꝙ
q̄d ſit intra vnũ locũ. ꝛ extra eundẽ. Dictã
q̇ȝ ɔcluſionẽ ꝑtinaciter aſſeruit ꝛ ſuſtinuit
q̄ heretica eſt cõtra ſacrã ſcripturã ꝛ diui/
nã potenciã eſt. cũ de⁹ ſit intra ꝛ extra eun
dem locũ. ꝛ h̄ eſt notorium. ¶ Itẽ ꝙ dixit
ſcripſit. vel ſcribi fecit ꝛ aſſeruit idẽ domi
nus vocatuſ vt ꝑmittit̃. B. ꝙ ſi iuiſſet ad
piſanũ conciliũ/ vel miſiſſet ad illud ad ce
dendũ papatui. vt aliqui ſibi ɔſuluerunt
ꝛ cõſulebant/ iã nõ eſſent claues in eccleſiã
niſi deus incarnat⁹ fuiſſet ꝛ claues de no/
uo dediſſet. ꝛ hoc eſt notoriũ ¶ Itẽ in tra
ctatu quẽ fecit/ aut fieri fecit ꝛ factũ ap/ꝓ
bauit ꝛ ratũ habuit cõtra piſanũ ɔcilium
qui incipit. Quia nõ nõnulli in q̇rta par/
te via tercia. C. ſubſequent̃ ꝛ alibi ĩ dicto
tractatu/ dixit. aſſeruit. ꝛ pertinaciter ſu/
ſtinuit. ꝙ ſtante dubio hui⁹ ſciſmatis/ illi
qui nõ poſſunt certificari de veritate ꝛ iu
ſticia alteri⁹ ɔtendentiũ ꝺ papatu/ primo
electorũ obediendo pape Benedicto ter/
ciodecimo. ſ. ſibi quo ad eũ in conſciencia
ſunt ꝛ eſſent ſecuri. Et h̄ eſt notoriũ ¶ Itẽ
dicunt ꝛ ꝓponunt dicti ꝓſecutores ꝛ mi/
niſtri/ ꝙ idẽ. P. vocat⁹ vt ꝑmittit̃ bn̄dict⁹
poſt ꝑmiſſum ꝑ eos ꝑtenſum ꝓpinianum
conciliũ/ dixit ꝛ aſſeruit ꝑtinaciter ꝛ ɔſtã/
ter. Q; ſi totus mund⁹ diceret ſibi ꝙ cede
ret papatui/ ꝛ ſibi videret̃ ꝙ non ſequeret̃
inde vnio eccleſie. aut videret̃ ſibi ꝙ ipſe n̄
deberet cedere/ ipſe nõ cederet. Et ſi totuſ
mund⁹ diceret ſibi ꝙ nõ cederet. ꝛ ſibi vi/
deretur ꝙ deberet cedere/ ipſe cederet. Per
hoc ſuum iudiciũ imo poti⁹ errorẽ ꝑtina
citer ꝑferendo omni humano ꝛ eccl'ie vni/
uerſalis iudicio. qḋ manifeſte ꝓbat ꝑtina
ciam in errore. ¶ Itẽ ꝙ chriſt⁹ ꝛ papa ſũt
vnum caput eccleſie/ poſuit in quodã tra
ctatu cõtra decẽ ꝓpoſitiones ſtabilientes
conciliũ piſanũ. ¶ Itẽ ꝙ conciliũ genera
le nullo modo ꝛ in nullo caſu ꝑt celebrari
ſine papa etiã dum papa mortuus eſt Et
ita neceſſario dicendũ eſſet/ ꝙ in Conſtan
tia poſt adunationẽ tot obedientiarum ꝛ
regionũ/ nullũ eſt aut fuit generale ɔciliũ
Cui⁹ oppoſitũ tanq̇ȝ catholicũ determi/
natum eſt/ ꝛ praticatũ in hoc ſacro ɔcilio
Et quoniã hoc errore dato ſequeret̃ ma/
nifeſte ꝙ eccleſia nõ fuiſſet ſufficiẽter ꝛ per
ſeuerãter pro ſui cõſeruatione inſtituta a
xp̄o. Quia deniq̇ȝ nõ appareret mod⁹ cõ/
demnandi vel eijciendi papã ſciſmaticuȝ
incorrigibilẽ ꝛ hereticũ contradicentẽ per
tinaciter eccleſie. ¶ Ponunt̃ conſequẽter
ad ꝓbata de ꝑdictis ꝛ aliȷs articulis tres
cõcluſiones ſequẽtes. ¶ Hec aſſertio pe/
tri de luna ꝙ conciliũ generale nõ poteſt ĩ
aliquo caſu cõgregari ſine papa eſt hereſiſ
nunc expſſe damnata. ¶ Hec aſſertio pe
tri de luna ꝙ ſi crediſiſſet aliquib⁹ tempo
re concilij piſani/ claues hodie nõ eſſent ĩ
eccleſia eſt manifeſte heretica. preſuppoſi
ta duratione legis dei vſq̇ȝ ad cõſumma/
tionẽ mundi. ¶ Hec aſſertio petri de lu/
na/ ꝙ chriſt⁹ ꝛ papa ſunt vnũ caput eccle/
ſie eſt hereticalis. niſi reducat̃ ad aliquem
ſenſum ſanum ſatis impropriũ ¶ Aduer
tendum eſt poſtremo ꝙ ſuper materia he/
reſis/ fundate ſunt principaliter concluſi
ones predicte ex aſſertionib⁹ petri ꝺ luna.
Primo quoniã ꝛ voces ꝛ ſcripture ſigni/
ficant manifeſtius cõceptũ mentis iuxta
dictum chriſti Ex verbis tuis iuſtificabe
ris ꝛc. Cui conſonat dictum Ariſtotelis
ꝙ voces ſunt ſigna earum que in mente
ſunt paſſionum. Secundo quia conuin/
cere hominem hereticũ eſſe ex ſolis ope/
ribus ſine vocib⁹ difficillimũ eſt. attento
ꝙ hereſis principaliter ɔſiſtit ĩ intellectu.
¶ Propter qḋ tercio dicitur ꝙ licet ex ꝑ/
dictis articulis contra petrum de luna. ꝛ
ſufficienter in facto probatis/ poſſit ꝛ de/
beat ſufficienter concludi cõtra eundem
petrum de luna/ ꝙ ipſe eſt notorie periur⁹
notorie ſciſmaticus/ notorie ſcandaliſanſ
vniuerſalem eccleſiam ſanctam dei. ꝛ per
conſequens de heretica prauitate vehe/
menter notandus ꝛ ſuſpectus/ preſertim
circa hunc articulũ Unam ſanctã ꝛc. Et
circa preceptũ hoc Nõ piurabis ꝛc. Ac ꝑ
inde ꝑ huiuſmodi ſuſpitionẽ vehementẽ

⁊ ſcandalũ notoriũ datũ ĩ materia ſciſma
tis ⁊ periurij ⁊ incorrigibilitatẽ ſit ab om
ni officio papatꝰ vero vł ꝓtenſo rationa/
biliter ⁊ iudicialiter deponendꝰ. put mul/
ti ſolẽniter ex iuribꝫ allegarũt ⁊ ꝓbauerũt
nihilominꝰ ex ſolis eiſdẽ ꝓductis ⁊ ꝓbatꝭ
nõ videtᷣ ſufficiẽter cõcludi ꝙ ſit hereticus
ꝓprie dictus/niſi confundatᷣ ex ꝓprijs aſ/
ſertionibꝫ ſuis/ꝯſtitutionibꝫ ⁊ reſpõſioni
bus datis tam ṽbo ꝙ̃ ſcripto ¶ Quã ob/
rem ſtudioſiꝰ ſcriptũ eſt vł articulatũ cir/
ca hmõi aſſertiones/attẽto ꝑcipue ꝙ non
nulli reuocãt ĩ dubiũ an papa deponi poſ
ſit. vel habeat iudicẽ ſuperiorẽ in quocũ/
ꝗ crimine/niſi ſit a fide deuiꝰ vel hereticꝰ
proprie dictus.

Finis tractatꝰ ꝯtra petrũ de luna

Diſcuſſio illius aſſer tionis Sñia paſtoris etiã iniuſta tenẽda eſt ꝑ eundẽ cancellariũ.

Caſus eſt Quidã ſe gerẽs ꝓ cõmiſſario
pape/poſuit ĩ ſuo proceſſu publico aſſerti
onẽ que ſequitᷣ. Sentẽtie noſtre etiã ſi eſ/
ſent iniuſte/ſunt tenẽde ⁊ timẽde. ¶ Que
ritᷣ ſuꝑ hac aſſertione. Primo ſi ſit falſa et
erronea. Scđo ſi ſit iudicõ fidei reprobã
da. Tercio ſi aſſertor ſit ad iudicium fidei
rationabiliter euocandꝰ. Arguitᷣ ꝙ ſit
vera/qꝛ ſm beatũ Gregoriũ/ſentẽtia pa/
ſtoris ſiue iuſta ſiue iniuſta fuerit timẽda
eſt. Cui ꝯſonat vrbanꝰ papa dicẽs ꝙ val
de timẽda eſt ſentẽtia epi licet iniuſte liget
Sꝫ papa ne dũ eſt paſtor vł eps. ſꝫ ſuper/
nus paſtor ⁊ eps. ¶ Sꝫ ꝯtra eſt dictũ hie
ronimi ſuꝑ eplam pauli ad philemonẽ/et
fundatᷣ in dicto Iſaie. v. Si qs dixerit in
iuſtũ iuſtũ abomĩabilis eſt apud deũ. Et
gregoriꝰ in omel. xxvij. Ipſe ligandi atqꝫ
ſoluendi ptãte ſe priuat/q hanc ꝓ ſuis vo
luntatibꝫ/⁊ nõ ꝓ ſubditorꝫ iuribꝫ exercet.
Et idẽ Tũc eſt ṽa abſolutio pſidẽtis. cuꝫ
interni iudicꝭ ſequitᷣ arbitriũ Et idẽ. Nõ
debet is penã ſuſtinere canonicã in cuius
damnationẽ nõ eſt canonica ꝓlata ſenten
tia. Conſtat aũt ꝙ ſententia iniuſta nõ eſt
canonica ⁊c̃.

Ponuntᷣ ꝓ deciſione ꝓpoſitiones que
ſequuntᷣ ad examinandũ.

¶ Hec aſſertõ ꝓpoſita in ꝓceſſu publico
ſi ſit erronea ĩ fide ⁊ moribꝫ nõ eſt diſſimu
lanter ꝑtereunda/cũ ſit ſcandaloſa ⁊ ex de
liberatione poſita. Hec aſſertio eſt vna
ꝓpoſitio ꝯditionalis/includẽs vnã ꝯſeq̃n
tiã talẽ/ſi ſentẽtie nr̃e ſunt iniuſte/ille etiã
ſũt tenẽde ⁊ timẽde. ¶ Hec aſſertio ꝯditi
onalis ſic reſoluta/ſi ſit falſa/eſt impoſſibi
lis/patet hec ꝓpoſitõ ſic ⁊ ꝑcedẽs/ex regu
lis infallibilibꝫ logicorꝫ/addẽdo ꝙ aſſertõ
ꝑdicta ꝯtinet iſtã vniuerſalẽ/ꝙ oẽs ſñie
dicti cõmiſſarij ꝙ̃tũcũqꝫ iniuſte ſũt tenen
de. Hec aſſertio falſa eſt/qm̃ oppoſitũ
ꝯſeq̃ntis ſtat cũ antecedẽte/qm̃ ſtat aliqs
ſentẽtias paſtoris vł pape ⁊ ſuorꝫ cõmiſ/
ſariorꝫ nõ eſſe tenẽdas/imo nec timendas
dũ ſũt iniuſte. Et h̃ in multis caſibꝫ. Pri/
mo ſi ſentẽtia lata ſit poſt appellatõnẽ le
gitimã/vt notauit Innocẽtiꝰ terciꝰ ĩ epła
ad archiepm ſenonẽ. Scđo ſi ꝯtineat er
rorẽ intolerabilẽ/vt notauit idẽ. Et hoc
młtipliciter ꝑt euenire/cũ nullꝰ paſtor vi/
uens ĩ terrꝭ/imo nec papa ſit impeccabil/
quin poſſit abuti ſua ptãte/cũ circũdatus
ſit infirmitate. vt dicitᷣ ad Heb. Unꝰ caſꝰ
eſt ſi ſentẽtiet expſſe vł etiã implicite ꝯtra
fidẽ ⁊ ſcripturã ſacrã. Alter ſi ſentẽtiet in
ꝑiudiciũ veritatꝭ vite ⁊ iuſticie. vt ſi volẽſ
rape ſpõſam alteriꝰ/ferat in cõtra nitẽtes
ſentẽtiã excõicatõnis. Alter ſi ſentẽtiet in
ꝑiudiciũ iuſte libertatꝭ/vt ſi volens vſur/
pare ciuitatẽ vniꝰ principis ferat ſentẽtiã
excõicatõis ĩ nolẽtes eã ſibi tradere/⁊ ita
ĩ młtis ſimilibꝫ/vt ſi excõicare velit illos
q ſuo regi ⁊ ſuis edictis rationabilibꝫ obe
diunt. Notauit hec Innocẽtiꝰ vbi ꝓꝰ/⁊
habetᷣ fundamentaliter ex infallibili lege
diuĩa ⁊ naturali: cuiꝰ deductionẽ hic ob/
mittimꝰ ¶ Hec aſſertio eſt impoſſibilis.
Sequitᷣ hec ex ꝑcedẽtibꝫ. Notãdo ꝙ iura
quibꝫ inniti videtᷣ nõ loquuntᷣ tali modo
ꝯditionali ⁊ ypothetico. nec dicũt ꝙ ſñia
paſtoris ſit tenẽda. qꝛ lõge aliud eſt dicere
ꝙ ſentẽtia aliq ſit timẽda/⁊ ꝙ ſit tenenda/
qꝛ tyrãnica iniq̃tas etiã timeri ꝑt/ſꝫ nõ te
neri debet/imo ꝯtẽnni vel perſeq. Hec
aſſertio cenſenda eſt erronea ꝯ bonos mo
res/⁊ canones/patet qꝛ cũ ſpectet ad mo/
res ⁊ canones ſic ꝯſtat/⁊ nõ eſt eis ꝯformiſ
in veritate/imo nec eſſe ꝑt/ſic patet ex ꝑce
dentibꝫ. ſequitᷣ ꝙ eſt eis diſſona atqꝫ ꝯria.
¶ Hec aſſertio debet ĩ fide merito ſuſpe/
cta reputari/patet ex ꝑcedẽtibꝫ. ⁊ h̃ accipi
endo fidẽ ꝓ obiecto fidei ꝓ ſcriptura ſacra
⁊ iure diuino. Hec aſſertio reddit aſſer
torẽ ſuũ in fide ſuſpectũ/⁊ ita ꝯſequenter
ad iudiciũ fidei rationabiliter euocandũ/